

Neměla tudíž býti navržená exekuce povolena a byl proto návrh na povolení exekuce zamítnut.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhající věřitelky.

D ů v o d y:

Exekuční titul zní v souzené věci na pohledávku peněžitou. Vymáhající věřitelka tvrdí, že přídělová nemovitost č. p. 303/6 v B. náležela Václavu a Boženě K., kteří ji notářským spisem ze dne 15. března 1927 prodali Václavu K. ml. a Anně K., a ti ji prodali trhovou smlouvou ze dne 14. července 1931, schválenou státním pozemkovým úřadem, povinnému Josefu K. a jeho nyní již zemřelé manželce Anně K., že uvedené převody vlastnictví nebyly dosud v pozemkové knize provedeny a že řečené listiny jsou v držení Štěpána Z. a Dr. Jana S., advokátů v M. Vymáhající věřitelka navrhla exekuci zabavením a příkázáním k vybrání nároku, který přísluší povinnému proti Štěpánu Z. a Dr. Janu S. na vydání dotčených listin. Že uvedená exekuce není dovolena s hlediska §§ 325 a 331 ex. ř., ježto se vede na nárok nezpeněžitelný, odůvodnil správně rekursní soud. Dovolací stěžovatelka uvádí, že exekucí vedenou podle § 331 ex. ř. má jí býti umožněno vésti pak exekuci podle § 350, odst. 3, ex. ř., kterou by dosáhla knihovního vkladu práva vlastnického k oné nemovitosti pro povinného a vkladu nuceného práva zástavního nebo vnucené správy k vymození své vykonatelné peněžité pohledávky.

Vymáhající věřitel musí však podle § 350 ex. ř. p r o k á z a t i listinami vyhovujícími předpisům knihovního zákona, že dlužník nabyl práva k nemovitosti, nemůže se však domáhati vydání takovýchto listin, když exekuční titul na takové vydání nezní, a připravovati si tak půdu pro vedení exekuce na nemovitost samu (č. 11433 Sb. n. s.).

V souzené věci jde mimo to o nemovitost pocházející z velkého záboru pozemkového a je proto podle ustanovení § 2 malého přídělového zákona č. 93/1931 Sb. z. a n. její zcizení, zatížení, dobrovolné i exekuční, vázáno na souhlas státního pozemkového úřadu, nyní ministerstva zemědělství. Vymáhající věřitelka však takový souhlas v exekučním návrhu, který má býti součástí exekuce na přídělovou nemovitost, neprokázala.

Čís. 16983.

Pořad práva.

Nejde o domáhání se oprávnění podle vodního zákona (zák. č. 75 čes. z. z.), nýbrž o žalobu na ochranu služebnosti soukromoprávní povahy podle § 523 obč. zák., domáhá-li se žalobce, že vydržel služebnost čerpat vodu pro hospodářské účely z obecního potoka tekoucího po jeho pozemku, a aby se jiné osoby zdržely rušením dotčené služebnosti. Pro takovou žalobu je dovolen pořad práva.

(Rozh. ze dne 15. června 1938, R I 821/38.)

Srov. rozh. č. 2612, 4128, 14134 Sb. n. s.

Žalobu, kterou se žalobci domáhají na žalovaných 1. obci B., a 2. manželích Aloisu a Marii K-ových, aby bylo uznáno právem, a) že dočasným vlatníkům domu č. p. 13 v B. spolu s pozemky č. kat. 15 a 29, zapsanými ve vložce č. 13 poz. knihy B. přísluší služebnosti odbíratí vodu z obecního potoka, tekoucího od obce K. a vtékajícího do veřejného potoka b-ckého, tekoucího v místech kolem stavební parcely č. kat. 15 a 29 po obecní cestě č. kat. 584 pro hospodářskou potřebu hospodářství č. p. 13 v B. k napájení dobytka a zavlažování zahrady č. kat. 29 pastva, b) že žalovaná obec B. jest povinna svoliti, aby byla v seznamu č. II. veřejného statku obce B. vložena na zapsané tam parcele č. kat. 584 obecní cesta, služebnost odběru vody z obecního potoka tekoucího v místech parcely č. kat. 15 a 29 po parcele č. kat. 584, jako statku služebném ve prospěch každého vlastníka domu č. p. 13 v B. s uvedenými pozemky jako statku panujícího pro hospodářskou potřebu usedlosti č. p. 13, c) že žalovaní manželé Alois a Marie K. jsou povinni rukou společnou a nedílnou trpěti výkon služebnosti žalobců v rozsahu ad a) uvedeném a zdržeti se jakéhokoliv bránění výkonu oné služebnosti a za tím účelem zejména odstraniti přehrážku zřízenou v obecním potoce a pouštěti dostatečné množství vody k výkonu služebnosti žalobců, soud první stolice odmítl pro nepřipustnost pořadu práva. Rekursní soud uložil soudu první stolice, aby dále o žalobě jednal a rozhodl ve věci samé.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nejvyšší soud odůvodnil v četných rozhodnutích (č. 2612, 4128, 14134 Sb. n. s.), k nimž se pro stručnost odkazuje, zásadu, že ustanovení § 75 zemského zákona vodního pro Čechy č. 71/1870 čes. z. z., nevylučuje zcela soudní příslušnost ve věcech, týkajících se vod, nýbrž že přikazuje správním úřadům jen věci, které se vztahují k užívání a svádění vody, nebo bránění vodě podle zákona vodního.

Žádáno-li za uznání a ochranu práva vyvozovaného z předpisu vodního zákona, čili z důvodů veřejnoprávních, rozhodují tudíž úřady správní, domáhá-li se však uznání a ochrany práva užívání vody, spočívajícího na důvodech soukromoprávních, jsou soudy příslušnými k rozhodování.

V souzeném případě tvrdí žalobci v podstatě, že jejich právní předchůdci a oni po dobu více než 30 let čerpali vodu z obecního potoka, tekoucího po jejich pozemku, pro hospodářské účely, zejména k napájení dobytka a že zavlažovali vodou z něho branou svou sousední louku, že byli žalovanými rušeni v uvedeném právu, a domáhají se výroku, že jim přísluší služebnost odebíratí vodu z dotčeného potoka, aby žalovaná obec svolila k vyznačení této služebnosti v seznamu II. veřejného statku pro obec B. a aby druzí žalovaní manželé K-ovi trpěli dotčenou služebnost a zdrželi se jakýchkoli rušebních činů.

Podle toho se žalobci nedomáhají nějakého vodního oprávnění podle zemského zákona vodního, nýbrž vznášejí žalobou podle § 523 obč. zák.

nárok rázu soukromoprávního, o němž rozhodovati přísluší toliko soudům. Otázka, zda je právě uvedený nárok a žalobci tvrzené právo odůvodněno podle pravidel práva soukromého, nelze řešiti při rozhodování o námitce nepřípustnosti pořadu práva, nýbrž pouze v hlavním sporu, ve kterém lze zejména také jen zkoumati, přísluší-li žalobcům tvrzené právo z důvodu vydržení, po případě, je-li vydržení takového práva po vydání zemského zákona vodního vůbec možné (srov. č. 7801 Sb. n. s.). Nejvyšší soud se proto v tomto období sporu ani nemohl obírat nadhozenými otázkami. Pro úplnost jest jen ještě podotknouti, že žaluje-li se pro rušení nebo pro osobování si služebnosti, může býti o žalobě rozhodnuto příznivě nebo nepříznivě, ale vždy jen řádným soudem a že otázku, které ochrany se dovolávají žalobci — zda soukromoprávní či veřejnoprávní podle vodního zákona — lze posouditi jen podle jejich přednesu a nároků a nikoliv podle přednesu a námitek žalovaných (viz č. 9555 Sb. n. s.).

Čís. 16984.

Význam stanov stavebního a bytového družstva o splatnosti stavebních vkladů (záloh) po zrušení členského poměru.

Předpisy stanov o splatnosti stavebních vkladů (záloh) se netýkají členského poměru a jsou pro toho, kdo je složil, závazné jen potud, pokud se jim i v té příčině podrobil, třebaš přestal býti členem družstva. Ujednání o splatnosti uvedených vkladů nemůže býti později změněno usnesením valné hromady, ledaže by se byl člen při složení vkladu i po té stránce výslovně podrobil budoucím změnám stanov nebo usnesením příštích valných hromad.

(Rozh. ze dne 15. června 1938, Rv 968/37.)

Žalobce, který vypověděl dne 28. prosince 1933 své členství v žalovaném obecně prospěšném stavebním družstvu i stavební zálohu a takto podle § 17 stanov uvedeného družstva přestal býti členem družstva za dvanáct měsíců po výpovědi, t. j. dnem 28. prosince 1934, domáhá se na žalovaném družstvu žalobou zaplacení stavební zálohy 14.743 Kč s přísl. Žalované družstvo namítlo předčasnost žaloby, ježto zažalovaná pohledávka není dosud splatná, poněvadž na řádné valné hromadě žalovaného družstva konané dne 27. června 1933, tedy v době, kdy byl žalobce ještě členem, bylo usneseno, že stanovy, pokud do té doby dopouštěly výplatu stavebních vkladů po dvou letech po jejich výpovědi, se změní tak, že podmínkou jejich výplaty je rozhodnutí představenstva žalovaného družstva, takže žalobce jest tímto usnesením vázán. Uvedené představenstvo nedalo souhlas k výpovědi žalobcova stavebního vkladu a nemá tudíž žalobce dosud nároku na jeho vyplacení. Nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Není-li žalobce již členem družstva ode dne, kdy jím býti přestal, nevážou jej již stanovy žalovaného družstva, pokud v nich není